

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 Vtrum unum peccatum possit esse pœna alterius peccati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

ARTICVLVS II.

Vtrum peccatum possit esse pena peccati.

AD SECVNDVM sic procedit. **V**t qd peccatum non possit esse pena peccati. Pœna. n. sunt inductæ, ut per eas homines reducantur ad bonum virtutis, ut patet per Philosophum in 10. Ethic. * sed per peccatum non reducitur homo in bonum virtutis, sed in oppositum. ergo peccatum non est pena peccati.

¶ 2 Præt. Pœnæ iuste sūt a Deo, ut patet per Aug. in lib. 83. q. 1. peccatum autem nō est a Deo, & est iniustum: non ergo peccatum potest esse pena peccati. **¶ 3** Præt. De rōne pœnæ est qd sit contra voluntatem: sed peccatum est a voluntate, ut ex supradictis patet. * ergo peccatum non potest esse pena peccati.

SED CONTRA est, qd Greg. dicit super Ezech. * quod quædam peccata sunt pœnæ peccati.

RESPON. Dicendum, qd de peccato dupliciter loqui possimus, per se. & per accidens. Per se quidem nullo modo peccatum potest esse pena peccati. Peccatum enim per se consideratū sicut in actu voluntatis, est carentia boni convenientis. ergo. Probatur minor: qd magis cōueniens est voluntati boni honestum, quā commo- dum. Et confirmatur, quia habitio boni cōmodi est simpliciter pœna. ergo magis & maior pœna est ablatio boni iusti, quā magis cōuenit voluntati, & maius est.

AD HOMINEM vero, auctorem scilicet: quia ipsemet inquit. de Malo. quæst. 1. ar. 4. ad secundum, tractans illud August. Insuper Dicitur sic est, vt omnis inordinatus animus sibi ipsi sit pœna, dicit quod ex eo quod inordinatio illa inuit quis quodammodo patitur, immiscetur ratio pœnæ. In oppositū est, quia inordinatio illa vt in voluntate esset culpa, & culpa per se esset pœna, quia per se conuenit culpe esse in voluntate. Præterea, auctor multū esset diminutus, dicens quot modis peccatum potest esse pœna, & negas formaliter, & affirmans ex parte cause subiectæ actus & effectus, & tacens hoc.

AD EVIDENTIA huius difficultatis scilicet est, quod dicitur

Auidia, siue actus exterior, ut patet cum aliqui graui labore opprimuntur, & dāno, ut expleat actum peccati, sicut illud Sap. 5. Lasari sumus i uia iniquitatis. Tertio modo ex parte effectus, vt scilicet aliquod peccatum dicatur pena respectu effectus cōsequenti: sed hijs duobus vltimis modis unum peccati non solum est pœna præcedentis peccati, sed etiam sui.

AD PRIMUM ergo dicendū, qd hoc etiam, qd quod aliqui puniuntur a Deo, dum permittit eos in aliqua peccata profluere, ad bonum virtutis ordinatur, quandoque quidem etiam ipsorum qui peccant, cum scilicet post peccatum humiliores & cautiore relurgunt. Semper autem est ad emendationem aliorum, qui videntes aliquos ruere de peccato in peccatum, magis reformidant peccare. In alijs autem duobus modis manifestum est, qd pœna ordinat ad emendationem: quia hoc ipsum, qd homo laborem & detrimentum patitur in peccando, natū est retrahere hoīes a peccato.

AD SECVNDVM dicendū, qd rō illa peccati de peccato sicut se. & similiter dicendū est ad tertium.

ARTICVLVS III.

Vtrum aliquod peccatum inducat reatum eterne pœnæ.

AD TERTIVM sic procedit. **V**t qd nullum peccatum inducat reatum eterne pœnæ. Pœna enim iusta adequatur culpe: iustitia enim equalitas est. vnde dicitur 1. Saie 27. In mensura cōtra mensuram cum abiecta fuerit, iudicabit eam. sed peccatum est temporale. ergo non inducit reatum pœnæ eterne.

¶ 2 Præt. Pœna medicine quædam sunt, ut dicitur in 2. Ethic. * sed nulla medicina debet esse infinita, quia ordinatur ad finem. quod autem ordinatur ad finem, non est infinitum, ut Philosophus dicit in 1. Polit. † ergo nulla pœna debet esse infinita.

¶ 3 Præt. Nullus sapiēs facit aliquid, nisi propter se in ipso delectetur: sed Deus non delectatur in perditione hominum, ut dicitur Sap. 1. ergo non punitur homines pœna sempiterna.

¶ 4 Præt. Nihil quod est p accidens, est infinitū: sed pœna est p accidens, nō est enim secundū naturā eius, qui punitur. ergo non potest in infinitū durare.

Prima Secundæ S. Thoma.

tes inordinationem culpæ esse pœnā, distinguunt, qd ipsa dupliciter sumitur, scilicet vt est a voluntate, & sic culpa & nō pœna: & vt est i voluntate, & sic pœna & non culpa: qd in potestate volūtaris est primo modo, & non secundo. Nā voluntas iniquitatem subiectum, non habet formam inherētem in sua potestate, & sic est iusta & ordinatiua culpæ: a Deo autem dicitur, qd est vt a deferēte. Et hæc opinio attribuitur Magistro sent. in 36. dist. 2. & videtur habere multos sequaces, quin etiam S. Tho. tribuitur propter supradicta verba. Et quia hic loquens de peccato p se, dicit, qd peccati per se consideratur secundū quod egreditur a voluntate, sic enim habet rationem culpæ, quasi pferuās se a peccato, secundum omnem aliam rationem, pura, secundum quod est in voluntate. Verum in hac re sicut & in cæteris rationi finit & authoritati sanctorum obediendum puto. Rationes autem pro parte affirmatiua, ex disconuenientia & inuoluntario sumuntur.

Ex disconuenientia quidem, quia inordinatio actus voluntatis malum magis est voluntatis, ac propterea nō parua est pena voluntatem illam habere. Ex inuoluntario autem dupliciter. Primo quia talem inordinationem ineffi: non est voluntarium. Secundo, quia talem inordinationem parti nō est voluntariū. constat autem & eā ineffi peccanti, & peccantem parti illā dum incurrit illam, nolens illā incurrire si posset exercendo actū peccati. Pro parte autē negatiua ex resolutione pœnæ in Deū vt causam, rō sumit. Cū. n. ois pœna iusta sit, & a Deo, vt patet p Aug 1. lib. 83. qd oportet, qd in ordinatione culpæ esse in peccantē, vel incurrire peccantē,

D. 1002.

Inf. art. 5. & 3. q. 86. ar. 4. & 2. dist. 142. q. 1. artic. 5. & 3. dist. 19. in ar. 3. & 4. dist. 26. q. 1. artic. 3. & 3. cont. c. 147. & 144. & l. 4. c. 93. Et opu. c. 185 & 188. & Ro. 2. lect. 2.

Lib. 2. Ethic. cap. 3. ante med. to. 5.

Ca. 60. a me dicto. 5.

AA 4 fit